

Bruožai

Rašo V. G.

SPALIO 9 D. VAKARE.
LIETUVIŲ KRAUTUVĖS.
KIEKVIENAS SAVAIP
MATO.

Šiam sekmadienį, spalio 9 dieną, 7:30 valandą vakare Čikagos Lietuvių Auditorijoje įvyksta didžiulė demonstracija už Vilniaus laisvę ir Lietuvos saugumą. Apart reikšmingų kalbų, bus taip pat ir specialiai pritaikinta tam vakarui muzikalė programa.

Visi lietuviai prašomi atsilankyti. Momentas yra svarbus ir kiekvienas lietuvis privalo budėti. Beje, dieną prieš, Chicago gatvėse rengiamas automobilių paradas, kuris prasidės nuo "Sandaros" ofiso ir apvažiuos visas miesto dalis. Parado pradžia lygiai 7 valandą (šeštadienį).

Maisto krautuvių virtinė — A&P "chain stores" dabar garsinasi visuose laikraščiuose skelbdamos kiek gerą jos padaro žmonėms, fermeriams ir visam kraštui. Tikslas šių garsinimų yra išgąsdinti valdžią, kad ji susilaikytų nuo uždėjimo ekstra taksų ant "chain stores."

Mes visį žinom, kad tokios krautuvių išstumia lauk mažesni biznierių. O kadangi geroska skaičius lietuvių užlaiko maisto krautuves, tai jiems irgi grėšia išnaikinimo pavojus. Todėl, skaitydami apmokėtą propogandą, visad turėkite omeny, kad lietuvių pirmiausia turi paremti lietuvi.

Vienam bolševikų laikraštį užtinkam pareiškimą, kurį galima skaityti iš abiejų galų: "Mes esame tautiečiai ta prasme, kad mes mylim koviną ir revoliucines lietuvių tautos tradicijas ir kovojam prieš tuos, kurie slopina mūsų tautos iniciatyvą, kuribinius poklekus ir genijų."

Daug žodžių, mažai senso. Bolševikai siekdami sukelti revoliuciją arba kaip jie sako "kovoti už revoliucines tradicijas" pastato pavojun visą tautą ir valstybę. Ten kur įsiviešpatavo bolševizmas, įsiviešpatavo ir žiauri diktatura.

Vienas po kito sugrįžta Amerikos lietuviai, kurie praleidė vasarą Lietuvoje. Nespėja jie įkelti kojos į namus, kaip buriai kaimynų apspinta ir ima klausinėti apie Lietuvos gyvenimą, ukininkų padėtį ir žmonių nusistatymą.

Kiekvienas, žinoma, savaip nupasakoja. Susipratęs lietuvis pasidžiaugia, kad Lietuva nors pamažu, bet visgi progresuoja. Tie gi, kurie pirmiau buvo priešingi nepriklausomai Lietuvai ir troško, kad ji atitektų kitiems, dabar šaukia, jog Lietuvoje gyvenimas nėra pakenciamas.

Vyrai, gyvenimas, nebut geresnis nei po Maskvos, nei po Varšuvos, nei po Hitlerio globa.

SLA. jubiliejinis albumas pasidarė taip brangus, kaip auksas, nes beveik visos jo kopijos laikomos geležinėje spintoje ir niekas jų iš ten nepareikalauja. Mat, pasak kai kurių, susivienijimas tik dabar pradeda gyventi, o pirmiausia kaip ir nebuvo.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
814 W. 33rd St., Chicago Ill.
Calumet 6191

METAI XXV

PENKTADIENIS, SPALIO-OCTOBER 7 D., 1938 M.

No. 40

Francija Susiprato Po Laiko

Bandys Sutvarkyt Savo Industriją Ir Karo Orlaivių Gamybą

Išsigando Nepaprasto Vokiečių
Išgalėjimo

Paryžius. — Prancūzijos valdžios galva Daladier, gavęs parlamento įgaliojimą bandys dabar sutvarkinti visą industriją, kad ji galėtų pagaminti daugiau orlaivių ir karinės medžiagos.

Iki šiam laikui Prancūzija buvo atsilikusi nuo vokiečių. Pastarieji padirbdavo į vieną mėnesį tiek karinių orlaivių, kiek prancūzai į metus.

Atėjus kritingam momentui, prancūzai suprato savo silpnybę ir dėl to taip greitai nusilenkė Hitleriui, palikdami jį malonėi Čechoslovakijai.

Ar pasiseks prancūzams pagerinti savo padėtį — sunku pasakyti. Vokiečiai, atplėsdami dalį Čechoslovakijos, žymiai sustiprėjo, tuom tarpu kaip Prancūzija pasiliko vietoj.

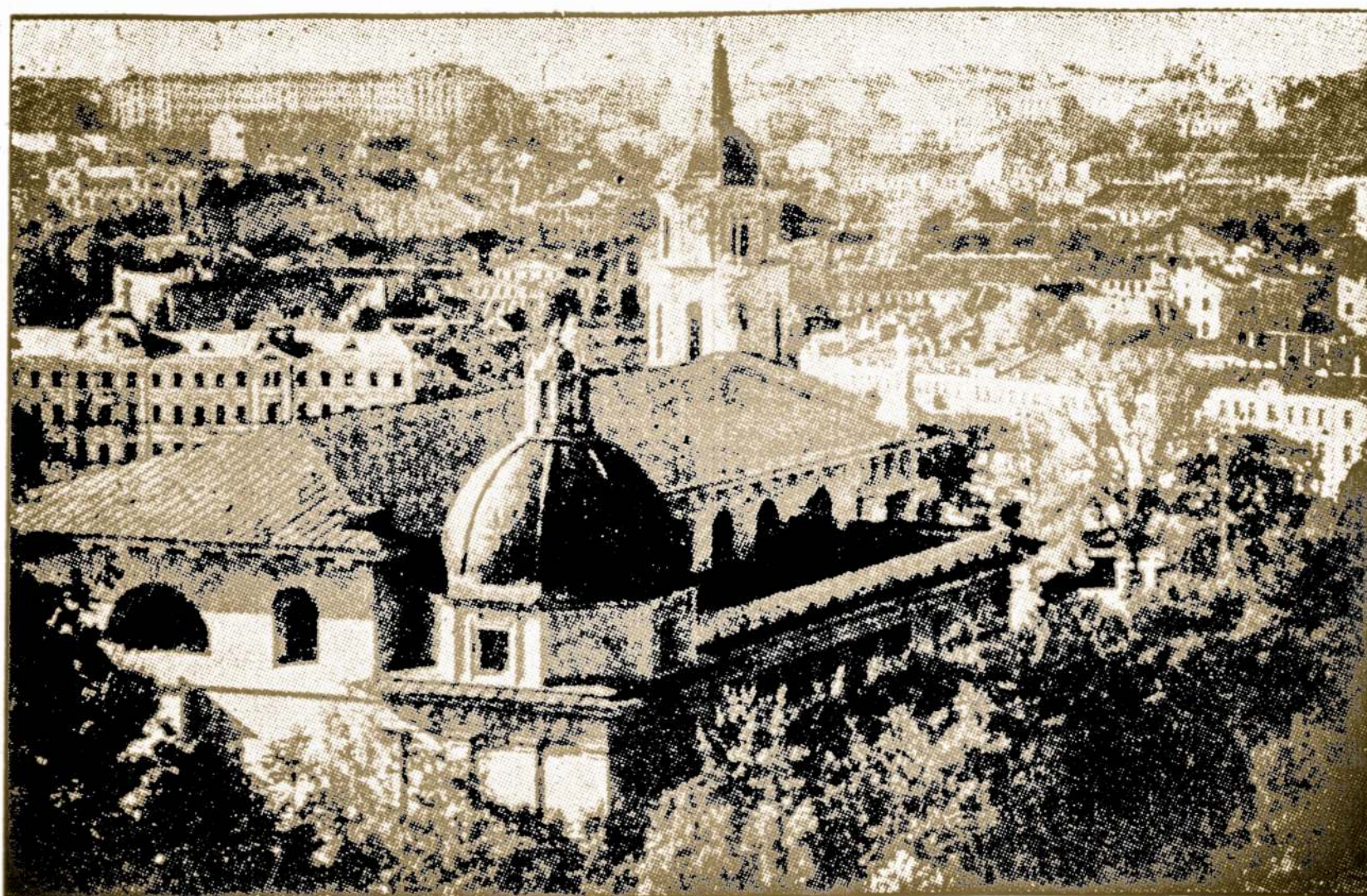
Pašalpos Mažžemiams Ir Bežemiams Žemei Išgyti

Kaunas, spalio mėn. 4 d. — Mažžemiams ir bežemiams skirs pašalpas žemei išgyti, tarpininkaujant Žemės Reformos Valdybai ir Žemės Bankui.

Birštono Kurorto Reikšmė Kyla

Kaunas, spalio 4 dieną — Pagaliau ir Lietuvos visuomenė suprato, kad nėra reikalo vežti pinigus į užsienį, kai žymiai pigiau, o gal ir geriau, galima pasigydyti savo krašte. Dabar patobulintas ir pagrazintas kurortas teikia žymių patogumų ligoniams ir šiaip po ligų poilsio ieškantiems žmonėms. Šių metų sezonas ypač turėjo pasisekimo: ne tik padvigubėjo vidaus svečių skaičius, bet gydytis atvyko daug asmenų iš užsienio. Gydesi Amerikos, Anglijos, Afrikos, Prancūzijos, Sovietų Rusijos, Palestinos ir Vokietijos piliečių. Renkia tikėtis, kad sekančiais metais daug tokių užsieniečių kurie negalės ar nepanorės naudotis buvusiais Čechoslovakijos kurortais atitekusias Vokietijai, pasinaudos Birštonu, kur suras savo paurisams nervams tinkamesnę vietą gydytis ir pasilsėti.

Kaunas, spalio mėn. 4 d. — Šiomis dienomis Ministerių Tarybai perduotas svarstyti prekybos sutarties su Argentina projektas.

Istorinė Lietuvos Sostinė Vilnius, Kurį Smurto Keliu Pagrobė Lenkai Spalio 9, 1920.

A. Darbo Federacija Kovos Prieš CIO

Lenkai Dabar Giriasi Paklupdę Čechus Ir Lietuvius

Diktatorius Smigly-Ridz Vaikščioja Užrietas Nosį

Varšuva. — Lenkų spauda pataikaudama valdžios viršūnėms rašo, jog maršalas Smigly-Ridz, priversdamas pasiduoti Lietuvą ir Čechoslovakiją, laimėjęs daugiau negu Pilsudskis.

Taip, bet niekas tiek daug nediskreditavo Lenkijos, kaip tu maršalo akyplēšiška politika.

Paminklas Dr. Kudirkai Iškilmingai Atidengtas Clevelando Daržely

Nepaprastai Išpudingos Cereemonijos ir Bankietas

Pereitam sekmadienį, spalio 2 dieną Clevelando Lietuvių Daržely tapo atidengtas paminklas Dr. V. Kudirkai. Iškilmės buvo labai gražios. Vieną dalis kalbų ir muzikos programą buvo transliuojama per radio. Kalbėjo miesto marjoras, Lietuvos konsulas Chicagoje P. Daužvardis, marjoras S. Narušas, inž. P. Žiuris. Vakare, Lietuvių Svetainėje įvyko bankietas, kuriame dalyvavo apie 250 asmenų. Iš Pittsburgho buvo atvykę Sandaros prezidentas P. Pivarunas ir J. Virbickas; iš Detroito F. Motuzas ir keletas kitų; iš New Yorko p-nia Jieva Trečjokienė, p. Vileišienė, p. Mučinskas. Šių iškilmių vedėju buvo p. K. Karpis, "Dirvos" redaktorius.

Taboka Kanadoj

Šiais metais Kanadoj buvo apsodinta taboka 81,000 akrai žemės iš kurios pamonoma gauti 61,000,000 svarų.

Federacijos Nariams Uždėta Karinė "Kontribucija"

Smerkia Federalės Valdžios
Isteigtus Vieuosius Darbus

Houston, Texas. — Amerikos Darbo Federacijos delegatai vienbalsiai nutarė tęsti kovą su CIO. ir tam tikslui mokės per išstisus metus speciales duokles, kurios atneša \$395,743.

Taigi kalbos apie atsteigimą taikos darbininkų judėjimė pasirodė be pamato. Nors daugelis pageidavo baigti bereikalingus kivirčius, kurie kenkia patiems darbininkams, bet skirtumai tarp vienu ir antru pasirodė neišlyginami.

Senatorius Davis pasmerkė prez. Roosevelt vėsiųjų darbų tvarkymą arba WPA, kuri močkinanti žmones elgetauti.

Taip A.D.F. delegatai išitarė prieš valdžios paskirtą National Labor Relation's Board, kurio sprendimai esantį priešingi darbininkų interesams.

Federacijos ginčij su CIO. tęsiasi jau keletą metų. Federacija bando apsaugoti amatininkų interesus, tuom tarpu kaip CIO. organizuoja darbininkus masiniai.

Lietuvos Policija Atšventė Savo 20 metų Sukaktuves

Kaunas, spalio 2 d. Sekmadienį policijos 20-ties metų šventėje dalyvavo Prezidentas Smetona, ministeriai, kariuomenės vadovybė ir labai gausi visuomenė. Prezidentas pareiškė, kad šalia kariuomenės, policija yra Lietuvos saugumo kertinis akmuo.

Tautos šventės dieną (rugsėjo 1 dieną) Klaipėdoje bus įteikti kariuomenėi dešimts kultikosvaizdžių, kuriuos paaukavo pajurio visuomenė.

Svarbesni Pasaulio Įvykiai

Ispanijos Sukilėliai Atakuoja

Pastaromis dienomis gen. Franco kariuomenė atkakliai puolė lojalistus bandydami atstumti juos kito Ebro upės pusėn.

Sukilėliams pasisekė užimti keletą kalno viršunių, bet abelnai, pozicijos nepasikeitė.

Okupacija Čechoslovakijos Tęsiasi

Pagal anksčiau numatytą planą, vokiečių kariuomenė įžengė į taip vadinamą penktą zoną, kurioj randasi garsiosios čekų tvirtovės.

Čechai skundžiasi, jog iš jų atimami net tie plotai, kuriuose gyvena dauguma jų tautiečių.

Prez. Roosevelt Gelbės Pabėgėlius

Praha ir kitų Čechijos miestai yra užpildyti pabėgėliais iš atiduotų Vokietijai žemės plotų.

Prez. Roosevelt pasiūlė anglams, kad tie pabėgėliai būtų aprupinti pašalpomis iš Amerikos ir Anglijos.

Daug Grybų

Šiemet Lietuvos miškuose yra labai didelis grybų derlius. Ypač daug, kelis kartus daugiau, negu ankstyvesniais metais, miškuose yra randama baravykų. Grybų derlius žymiai jaučiasi ir Kauno restoranuose bei valgyklose, kur taip pat vis dažniau pietums patiekiami grybai.

Neleidžia Mėtyt Gėlių

Pastaruoju laiku į Hitlerio automobilių uždrausta mėtyti gėles. Mat, Vokietijos diktatorius prisibijo, kad kas neįvytiotų į bukieta gyvatės arba bombos. Ne visi vokiečiai priitaria ir jam.

Čechija Verčiama Pasiduoot Vokiečių Ekonominei Globai

Dideli Išekvojimai Raudonos Armijos Sandėliuose

Maskva. — Valdiška spauda viešai paskelbė rezultatus neseniai baigtų tyrinėjimų Rytinio Sibiro armijos sandėliuose. Pasirodė, jog bėgyje vieno mėnesio Chabarovsko intendanturoj dingo 120,000 rublių vertės maisto. Slaptu būdu išnešta 900 dežių kiaušinių, 4 tonai sviesto, visi cigaretai, taboka ir kitokie dalykai.

Laike susirėmimo su japonais prie Czank Ku Fenk kareiviai buvo maitinami vien tik silkėmis. Del maisto netinkamumo kauriuose armijos dalyse įvyko riaušij.

Lietuvoje Gerokai Didesnis Derlius

Dabar Lietuvoje vyksta naujo derliaus kulimas. Visur užia motorinės kuliamosios mašinos, ruošiamos talkos, su pabaigtuvėmis, su išsigėrimais bei dainomis. Smagu ukininkui, kai jis suima gerus savo prakaituoto darbo vaisius. O šiemet grūdų ir pašarų derlius, gerokai didesnis negu buvo pernai.

Lietuvos Bankas įvairiais būdais seka ir tiria krašto ekonominį gyvenimą. Banko korespondentų iš įvairių vietų pranešimai rodo, kad šiemet visų grūdų derliai bus didesni ir grūdai geresni. Rugių derlius busiųs didesnis apie 5 procentus, kviečių net 40 procentų, miežių 19 proc., žirnių javų 32 procentai, avių 22 proc. ir sėmenų 6 procentai.

Iš visų javų busių prikulta apie 32,000,000 centmeterių.

Prekybos Sutartis su Argentina

Lenkai net Ekskursijų iš Vilnijos į Lietuvą Neleidžia

Kaunas, spalio mėn. 4 d. — Lenkai neleidžia Vilniaus lietuvių ekskursijomis vykti Kaunan. Už kelias knygas suėmė tris brolius Jankauskus.

Steigiama Aukštoji Karo Mokykla

Kaunas, spalio 4 dieną. — Vyriausybė šiomis dienomis įteikė Seimui svarstyti Aukštosios Karo Mokyklos įstatymo projektą.

Globos Organizacijų Veikla Plečiama Motinos ir Vaiko

Kaunas, spalio mėn. 4 d. — Tubelienės vadovaujamos Motinoms ir Vaikams globoti Organizacijos dar labiau praplečia savo veiklą.

Vokiečiai Atsiekė Savo Tikslo Su Anglų Ir Prancūzų Pagelba

Vokiečiai Dabar Gali Diktuot
Čechams

PRAHA. — Pastarųjų dienų įvykiai parodo, jog Vokietija yra pasirengusi ne tik atsiimti Sudetus, bet ir pavergti likusią Čechoslovakijos dalį eko nominiai ir politiniai.

Resignacija prezidento Ed. Benešo ir paskirimas į svarbesnes ministerijas Vokietijai prielankių žmonių yra ganėtinai įrodymas, kad Hitleris dabar ir ateity kontroliuos Čechoslovakijos užsienio politiką.

Prancūzija ir Anglija atidavė Vokietijai visas žymesnes čekų industrijas ir turtingiausius plotus. Naujoji siena bus tik 30 mylių nuo Prahos miesto; didesnės gelžkelių linijos yra perskirtos; Bohemija, garsj savo praeitim provincija, faktinai izoliuota.

Vokiečių laikraščiai atvirai kalba, jog apkarpytoji Čechoslovakija galės išsilaikyti tik atsirėmus į Vokietiją ir sudarydama muitų uniją.

Šiaip ar taip, bet išgelbėdama Europos taiką, Čechoslovakija patį užsideda sau vergiją.

SIKIA GALUTINAI SUARDYTI ČECHOSLOVAKIJĄ

Praha. — Čechoslovakijos bėdos toli gražu dar neužsibaigė. Lenkai, vokiečiai ir vengrai nepasitenkina tuom, ką gavai, bet bando pagrobti dar ir likusias dalis. Propogandos biuraj Berlyne, Varšuvoj, skelbia buk slovaškai ir ruteniai, kurie ikį šiam laikui buvo čekų valstybės dalim, dabar norj atsisikirti.

Suskaldžius Čechoslovakiją, vokiečiams ir lenkams atsidaro durys į Ukrainą ir Balkanų pusiasalį.

Lenkai Suka Uodegą Aplink Klaipėdos Uostą

Vilniaus prekybos rumų delegacija vyks į Klaipėdą vietoje susipažinti su Vilniaus krašto miško apdirbimu Klaipėdos krašto lentpiuvėse. Tiriomas sąlygos stambiai, su 4 — 6 milionais litų akcinio kapitalo statybos bendrovei steigti. Tokia bendrovė turėtų specialius statybinių medžiagų gaminimo fabrikus ir vykdytų pačią statybą.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSAKYMO KAINA:

Suvienyose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Cechoslovakijos Valdžia Karškiu Rankose

Apilėsta ir pažeminta Cechoslovakija nustoję pasitikėjimo demokratines šalis. Ji ieško dabar malonės pas Hitlerį ir kiek galėdama bandys jam ištikti. Prezidento E. Benešo rezignacija yra pirmutinis žingsnis šioj krypti.

Cechoslovakijos valdžia dabar sukoncentruota į gen. Jan Syrovy rankas. Pasaulinio karo pradžioj gen. Syrovy įstojo į Rusijos armiją kaip paprastas kareivis. Rugsėjo mėnesy, 1914 metais jis suorganizavo čekų batalioną, iš 400 žmonių. Vėliau po jo globa Rusijoje susitvėrė 70,000 čekų armija.

Ivykus bolševikų perversmui, L. Trockis įsakė nuginkluoti tą armiją, bet gen. J. Syrovy pasipriešino. Pagautas tarp kujo ir priekalo jis sumanė žygiuoti per Sibirį į Vladivostoką ir iš čia plaukti į Prancūziją tęsti kovą su vokiečiais. Čechams šis žygis pasisekė ir nuo to laiko jų vardas pakilo santarvininkų akyse.

Bet dabar tie patys santarvininkai užmiršo čekų ir kritingoj valandoj atsiskakė ištiesti jiems pagalbos ranką.

Pasikeitė Upas ir Kauno Politinėse Sferose

Iki pabaigos pereito mėnesio Kauno diplomatų tarpe svarbiausias roles lošė Prancūzijos ir Anglijos atstovai. Į juos buvo daugiausia kreipiama dėmesys. Viešuose priėmimuose ar baliuose tų šalių diplomatai patekdavo į garbingesnes vietas.

Bet po Cechoslovakijos išparceliavimo, tų diplomatų reikšmė ir prestižas nukrito. Jie patys vengia pasirodyti, it sarmatydamiesi to, ką jų valstybės atliko. O tuom tarpu Vokietijos atstovo svarba padidėjo keliais sprindžiais. Jo balso atydziau klausosi ir Lietuvos Užsienio ministerija. Vokiečių atstovybės personalas Kaune, nuo patarnautojo iki pavaduotojo daugiau išsiputė ir paastrino toną.

Tą patį reikškinį galima pastebėti ir kitose Europos sostinėse. Prancūzijos ir Anglijos įtaka stačia galva nukrito žemyn, o vokiečių — keliaropai padidėjo.

Ar Bedarbė Visad Pasiliks Su Mumis

Didžioji Amerikos depresija tebesitęsia nuo 1929 metų ir jai vis dar nematyti pabaigos. Valdžios atstovai tikrina, jog dabar geriau negu pirmiau kad buvo; šandie daugiau žmonių dirba, negu 1932 metais. "Bet ką jie nesakytų ir ką nerašytų, bedarbių šioj šaly vis dar priskaitoma 8,000,000. Tiesa, dauguma jų gauna tiesioginę ar netiesioginę valdžios pašalpą. Bet, visi žinom, kad toji pašalpą tik nuveja vilką nuo durų ir daugiau nieko.

Negalėdami sutvarkyti ekonominio šalies gyvenime taip, kad nebeliktų bedarbės, tuli politikieriai pradėjo skelbti, jog bedarbės mes niekad neatsikratysim ir ji pasiliks su mumis visados. Su tokiais pareiškimais vargu ar galima sutikti. Bedarbė, tai yra skaudi liga, kurią reiktų bandyti visomis priemonėmis prašalinti. Žmogaus protas, kuris atlieka stebuklus technikos srity, sugebės išrasti ir bedarbės problemą.

Nauji Keliai į Vilniaus Atvadavimą

Nuo pereinų metų Spalio 9 dienos daug kas pasikeitė. Lietuva buvo priversta užmegstį diplomatinius santykius su Lenkija ir jei ne legaliskai, tai faktiskai pripažinti, jog Vilnius nebe Lietuvos miestas.

Daug permainų įvyko ir pačioj Europoj. Vyriausiu teisėju apsisakė ginkluotas kumštis. Sutartis ir žmoniškumas pasiliko tik tuščiomis frazėmis. Aišku, kad tokiose aplinkybėse lietuviams nebėra prasmės ir kurtoti apie Suvalkų sutarties sulaužymą arba paneigimą istorinių teisių. Musų balsas vis vien pasiliktų balsu šaukiančių tyruose.

Turime keistį savo taktiką ir pasiūti į ranką kitokius ginklus. Jei niekas nenori išklausti musų teisingų reikalavimų, mes xiliausim rašę rezolucijas ir kėlę triuksmą. Vie-

toj to, mes stiprinsim patys save ir organizuosim platesnę pašalpą Vilniaus krašto lietuviams. Mes sutiksime savo priėjus kultūros lauke ir čia ieškosim ginčio išrišimo.

Kokios nebūtų pasekmės, bet lietuviai neprivalo nusilenkti ir gėruoju pripažinti Vilnių tiems, kam jis nepriklauso. Laimėjimas nusiųrs toj pusėj, kurį turės daugiau ištvėrmės ir pasiryžimo, o ne vien karo pajėgos.

Sveikiname Sandaros 1-mo Apskričio Delegatus

Sekmadieny, spalio 16 dieną, So. Bostone įvyksta pirmo sandariečių apskričio delegatų konferencija, kurį žada būti ypatingai svarbi ir skaitlinga. Šis apskritis jau nuo seniai pasižymi savo darbštumu. Po jo globa yra nemažas būrys veikėjų, kurie gali būti pavyzdžiu visiems kitiems. Taigi sveikindami suvažiuojančius delegatus mes linkim, kad jų pasitarimai ir užsibrėžti darbai sustiprintų musų organizaciją ir visą išėiviją.

A P Ž V A L G A

GYVENIMAS MAZAME SOVIETŲ RUSIJOS MIESTELY

Maskvos "Pravdoje" aprašyta Starica miestelio, Tverio gub. gyvenimas. Vienoj vietoj matosi didelė iškaba: čia galite užsakyti naujus karstus ir pataisyti senus. Centro mieste yra "Movies" arba kino. Bet jis uždarytas, nes mašina sugedo.

Miestely nėra nei šulinių, nei pirties. Metai atgal sugedo elektrikos stotis ir iki šiam laikui nepataisyta. Krautuvelyse negalima gauti druskos. Miestelio sovietas išleido tokį pareiškimą: "Stoka druskos sukelią didelę nepasitenkinimą dirbančiųjų tarpe." Bet tuomi viskas ir užsibaigė.

NORI APDUMTI ŽMONĖMS AKIS

Kėlimas SLA. centro iš New Yorko duotų progos tik keliems asmenims pasipinigauti, o pačiai organizacijai jokios naudos neatnešų. Susivienijimo nariai tokio kilnojimo nepageidauja ir jei šis klausimas but pavestas referendumui, tai du trečdaliai pasisakytų prieš.

Zinodam; tokį narių nusistatymą tuli politikieriai bando paskleisti mintį buk valdžia reikalaujanti perkėlimo. Pav. "Keleivis" rašo:

"Taigi, dabartinė SLA. Pildoma Taryba labai gerai daro, kad stengiasi apsaugoti organizaciją nuo šitokių siurpryzų. Juk ne laikas bus įieškoti vietas, kuomet valdžia palieps kraustytiš." Valdžia visai nemano statyti susivienijimui panašią reikalavimų. Tie, kurie apie tai skelbia, nori tik pridengti tikruosius savo siekimus ir apdumti žmonėms akis. Centro perkėlimas butų tik bereikalin gas eikvojimas pinigų kieno nors naudai.

PAZIURĖKIME Į DALYKUS IŠ KITOS PUSĖS

Viena musų veikėja rytinėse valstijose, ponis Z. V-nė, nusiskundžia:

"Tautinės srovės didžiausia nelaimė yra tie žmonės, kurie mėgsta daug kalbėti, visokių patarimų kitiems teikti, bet su darbu prie bet kokio reikalo prisidėti jų neprikiviesi..."

Tas dalinai yra teisinga. Ne tik tautinė srovė, bet abelnai ir visa musų išėivija permažai rodo palinkimo ką noris geresnio ir pastovesnio sukurti, kad užtikrinti sau rytojū.

Dėl to lietuvijams ir yra sunku prasimušti šios šalies poli-

tikoj, išgalėti bizny ir sukurti tvirtas organizacijas. Ar ne laikas but atskratyt nuo šios apatijos ir apsnudimo?

NE VISAI TAIP, GEAV. "DRAUGE"

Nelabai seniai mes buvom parašę, jog marijonų kongregacija norinti atsikratyti savo generolo Čechotos, kuris esąs lenkas ir išrinkti jo vieton lietuvi.

"Draugas," matyt, užsigavo tokiu parašymu ir padarė štai kokią pastabą:

"Sunku įsivaizdinti ką "Sandaros" redaktoriūs mano atsiekti skelbdamas melus apie Tėvų Marijonų viršininkus? Rodos, kad jie jam ant kelio nestovi ir jam nėra nusikalte."

Musų tikslas nebuvo ką nors apšmeižti, bet tik pranešti skaitytojams, kad marijonai nori savo viršininku išrinkti lietuvių ir atsikratyti svetimtaučio. Jeigu "Draugas" skaito tą už šmeižimą, tai jau čia daugiau negu keista.

Reikalauja kad SLA. Nariai Nubalsuotų Centro Kėlimą

SLA. 36 kp. Nepritaria Centro Kėlimui Iš New Yorko

TAIP PAT PERSPEJA PILD. TARYBOS NARIUS NESIGRIEBTI JOKIŲ SMURTŲ

Šiais laikais Negalime Eikvoti Pinigų Kilnojimams iš Vienos Vietos į Kitą.

Chicago, Ill. — Pereinam trečiadieny, SLA. 36 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame buvo apkalbėta keletas svarbių klausimų. Pirm. A. Zalatoriu pranešus, jog SLA. centrą greitai laiku manoma iškelti į Pittsburgą ir tam tikslui jau yra aprinktas nupirkimui namas, visa eilė narių emė balsą ir smerkė tokį sumanymą. Po ilgų diskusijų vienbalsiai tapo priimta tokia rezolucija:

"SLA. 36 Kuopa savo susirinkime spalio 5 d., 1938 metais, apsvaarsėsiu centro iškelimo klausimą ir atsižvelgdama, kad dabartiniams sunkiais laikais nėra prasmės išeikvoti veltui keliolika tukstančių dolerių, nutarė sekantį:

1. Kėlimas namo iš New Yorko, kur susivienijimas

Laisva Tribuna

Skundžiasi, Kad Mažai Aiškinaama Lietuvos Užsienio Politika

Ką Veikia Musų Informacijos Biurai?

Prieš perversmą Lietuvoj, tankiai tekdavo skaityti musų ir anglų spaudoj straipsnius lietuvių tautos ir valstybės reikalus.

Mes tikėjome, kad Lietuva tapusi nepriklausoma ir turėdama čia savo atstovus įsteigs informacijų biurą, iš kurio galėtumėm semti tikrų žinių. Reikalui esant ir anglų spauda but galima panaudoti atrėmimui šmeižtų prieš Lietuvą.

Bet ar teko ką nors panašaus pastebėti? Visai nieko; visur amžina tylą. Artinas Spalio 9 diena. Ar girdim šį bei tą iš Lietuvos atstovų? Ką daro valdžia apygnimui persekiojamų okupuoto krašto lietuvių? Kiek suteikė pagalbos tų asmenų šeimynoms, kurie už lietuviybę kalėjimuose kenčia?

Kaip Stovi Vilniaus Reikalai

Taip pat nieko nežinoma, kas daroma su VVS. aukomis ir pasų jeigomis. Ar daug sušėlta ir kiek yra pašalpos reikalaujančių? Apie tai irgi nežinoma.

Jei po ultimatumo priėmimo tokių dalykų spaudai negalima skelbti, tai norš veikėjams privatiniam laiške reiktų pranešti. Tuomet žinotumėm tikrą padėtį.

Dabartiniai įvykiai Europoj ir čekų valstybės likimas sujaudino ir sūkiu nustebino kiekvieną lietuvi. Klausinėjam vienas kito — kas bus to-

liau? Ar Daladier su Chamberlainu nenuneš ir musų tautelės ant fašistų operacijos stalo, vardan tautų "apsisprendimo" teisės.

Apsisprendimas Lenkijos Tautinėms Mažumoms.

Jeigu taip, tai kodėl tokio apsisprendimo nesuteikiama Ethiopijai arba Lenkijoj gyventantiems ukrainiečiams, lietuviams ir gudams? Kodėl čia operacija nedaroma? Lenkai, vietoj užsilaikyti ramiai, neseniai žviėgė prie lietuvių tvoros, o dabar palei čekų.

Yra daug dalykų, kuriuos atatinamos ypatos turėtų gvildinti ir budami arčiau valdžios centrų, painformuoti tautiečius.

Visi Laukiam

Kadangi mums, darbo žmonėms, mažai lieka laiko, iš darbo parejus rašinėti straipsnius į laikraščius ir statyti visokius klausimus, todėl, kaip minėjau, musų atstovai turėtų plačiau paaiškinti apie Lietuvos užsienio politiką ir kokiais keliais ji eina. Šiais klausimais lietuvių yra giliai susirupinę ir atsakymų niekur neranda.

— F. K.

SO. BOSTON, MASS.

Sandariečių Veikimas Isisiubuoja

ALT. Sandaros pirmas apskritys rengia šokius, Spalio 15 dieną, Lietuvių Salėje, South Boston, Mass. Apskrities kuopų atstovų suvažiavimas įvyks sekmdieny, Spalio 16 dieną, Sandaros salėje. Po konferencijos bus vakarienė priėmimui delegatų ir dabartinio "Vienybės" redaktoriaus p. S. Vitaičio.

Sandariečių kuopa Lynn, Mass. rengia šokius Lietuvių Piliėčių Salėje, 25 Camden st. Svečių pasižadėjo atvykti ir iš toliau.

K. M.

Skaitykit "Sandarą"

STATYKITE!

Tegul jusų rendų kvitos nuperka namą. Mes pastatysime ant jusų loto murinę English type rezidenciją, kuri norintiems bus pilnai įrengta del 2 šeimynų taip pigiai, kaip \$5,850.00. Šiame name turėsite sau gražų flatą, o antro flato renda apmokės visam namo išlaidas. Statome visokios rūšies naujus ir taisome senus namus. Viską darome ant lengvų išmokėjimų. Parupiname F.H.A. paskolas ant 10—15 ar 20 metų. Padarome planus, duodame išrovavimus ir kitus patarimus veltui. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL & CO.

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

2502 West 69th St. Tel. Grovehill 0306

SUKYS-DOODY-ANTONISEN, INC.

SKOLINAM IR PERKAM PIRMUS MORGICIUS.

INSIURINAM GEROSE KOMPANIJOSE — NUO UGNIES, VETROS IR T. T.

TAIPGI — STIKLUS, AUTOMOBILIUS IR RAKANDUS.

3320 South Halsted St., Chicago, Illinois

Telephone YARD 5215

Specialiai Sumažintos Kainos Ant Puikiausių Piono Akorūnių ir Radios

PROGRESS KRAUTUVĖJE

Per Rudens Sezono Atidarymo Didį

IŠPARDAVIMA

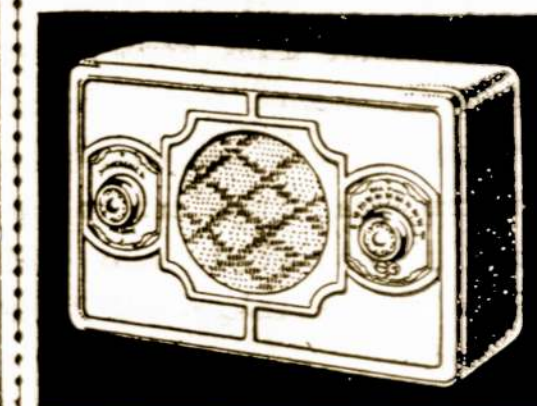

Naujos Akordinos parsiduoda po

\$17.50, \$29.50, \$45.

ir aukščiau

Lengvų Išmokėjimai PILNAS KURSAS LEKCIJŲ DYKAI

1939 m. Radios čia galite pirkt; su dideliu pinigų suėdėjimu.

MIGET RADIOS PO \$5.00, \$8.00, \$12.00 etc.

CONSOLE MADOS PO \$19.50, \$34., \$47.50 etc.

Didelė Nuolaida už Seną Radio Mainat ant Naujo.

Lengvų Išmokėjimai

PROGRESS FURNITURE CO. 3224 So. Halsted St. Tel. VICTory 4226

J. KALĖDINSKAS, Vedėjas

Lietuviai Amerikoje

So. Boston, Mass.

Sandaros 1. Apskričio Metinis Suvažiavimas

Suvažiavimo Bankietui jau išparduota 300 Bilietų.

ALT. Sandaros I-mo Apskr. metinis suvažiavimas įvyks Spalio 16 d., Sandaros svetainėje, 124 F Street, So. Boston, Mass.

Siam suvažiavimui Pirmo Apskrities Sandariečiai rengias iškalno, nes šis suvažiavimas bus vienas iš svarbiausių, kuriame dalyvaus net iš tolimesnių kolonijų sandariečiai: butent "Vienybės" redaktorius p. St. Vitaitis, iš New Yorko, p. V. Alksninis, iš New Haven, Conn. ir daug kitų svečių iš tolimesnių kolonijų.

Siame suvažiavime bus svarstoma daug svarbių klausimų, kas link tolimesnio Sandaros veikimo ir bus daroma atitinkami žygiai įtraukti jaunima į lietuvišką veikimą.

Nepamirškite I-mo Apskrities Sandaros kuopos atsiųsti savo delegatus į suvažiavimą, nes bus renkama apskrities valdyba, o mums yra svarbu išrinkti tinkamą valdybą, kuri dirbtų nenuilstamai lietuvių ir demokratijos labui.

Pasibaigus posėdžiams Sandaros I-mas Apskrities rengia bankietą, pagerbimui po to Vitaičių ir suvažiavimo delegatų. Bankietas įvyks Spalio 16 dieną, 7 val. vakare, Lietuvių Piliiečių klube, So. Boston, Mass.

Mums gerai žinoma, kad p. St. Vitaitis yra užsitarnavęs tarp Amerikos lietuvių pagarbos. Jis ištiesius metus dirbo tautišką darbą pašvęsdamas savo geriausias dienas vien dėl to, kad jo širdyje degė lietuvių meilė ir nereikalavimas už tai jokio atlyginimo. Vistiek atsiranda tokių, kurie neatsižvelgdami į jo nuveiktus darbus ir purvina jį įmanydami, skleisdami visokias nesąmones.

Tai ALT. Sandaros I-mas Apskrities, atsižvelgdamas į jo nuveiktus darbus rengia jo pagerbimui bankietą, kuris atrodo turės geras pasekmes, nes daugiau kaip 300 tikiųjų jau parduota. Kas norit dalyvauti bankiete, tai nusipirkit tikėtus iš anksto, nes vėliau negalėsit gauti. Tikėtus galit gauti paš rengimo komiteta: P. Yankų, S. Jakubauską, J. Lekį, S. Mockų ir K. Sungailą.

Gerai žinot, jeigu sandariečiai kokį parengimą rengia, visuomet turit gerus laikus, tai ir šiam bankiete tikrai turėsite gerus laikus, nes valgių ir gėrimų bus ligi soties.

Sokiai, kuriuos Rengia Sandaros Pirmas Apskrities

ALT. Sandaros I-mas Apskr. rengia metinius šokius, kurie bus spalio 15 d., Lietuvių Piliiečių klube, So. Boston, Mass. Pradžia 8 val. vakare. Tai malonėčiau prašyti visos Naujos Anglijos lietuvių, kad nepamirštumet tą vakarą atsilankyti į šokius, nes grieš dvi orchestros ir bus galima šokti abejuose svetainėje. Be to, dar bus lietuviškų valgių ir gėrimų.

Brangūs lietuviai! Jei jūmyse yra nors maža kibirkštėlė lietuviybės, tai turit remti Sandaros parengimus, nes tik Sandara dirba lietuviybės darbui ir kovoją del Lietuvos demokratijos.

J. Arlauskas, I-mo Apskr. Sekr.

New Haven, Conn.

Kaip Atrodo Šis Miestas Po Didelės Audros Praėjimo

Jau praėjo apie pora savaičių po didžiulės audros, bet jos padarytų nuostoliai negreit bus atitaisyti. Šios apylinkės pajuris atrodo taip, kaip po žemės drebėjimo. Mažai kuris namas liko nesugriautas arba pavirtęs nuo pagrindų. Pajurio vanduo su viesula į vieną valandą paliko ne pažįstamą vietą. Labai skaudus reginys. Dabar žmonės važiuoja pamatyti į ką panašus gražius pajuris. Šį kartą tai tikrai dievas mus nubaudė, tik nežinia už ką, kad Naujoji Anglija tiek turėjo nukentėti.

New Havenas tai daugiausia neteko gražių medžių, nes gatvėse jie suvirtę vienas prie kito, kad vietomis nebuvo galima nei praeiti, nei važiuoti. Uraganas išvertė medžius, sutraukė elektros vėlas, išvertė stulpus, todėl dauguma miesto dalių neturėjo namuose šviesos. O krautuvėse pritruko žvakių. Turėjome lauktį apie vieną savaitę laiko pakol elektros šviesa gavome.

Per 300 metų Nebuvo Tokio Uragano.

Kol žmonės atstatys savo namus, kuriuos uraganas sugriovė, ims daug laiko. Einant per šalį matosi gulinčių obelių su pilnomis šakomis obuolių. Oro žinovai, žmonės nepranešė, kad ateina nepaprastai audra. Per tris dienas lijo, bet žmonės apsiprato ir dirbo savo kasdieninį darbą. Vieni važiuo po lietaus grybauti, kiti į jurą žuvažuoti, ir užpuolus viesulai turėjo nukentėti. Daugumos žuvininkų tapo apverstai laiveliai ir tie prigirė. Sakoma, kad panaši audra šioje apylinkėje siautė 300 metų atgal. Net ir seniausi žmonės čia gyvenę neatmena tokios audros.

Pirmiau žmonės, klausinėjo vienas kito, kas tas uraganas. Dabar pamatė jo galybę.

A. Vokietaitienė.

Lietuvoi

Kliaulė Apraskė Ukininką

Punia.—Butrimonių v. Ukininkas Kazakevičius norėjo uždaryti kiaušė su paršiukais ir tvartą, bet paršiukams greit nesulipus norėjo juos sukelti. Nutvėrus paršiuką, jis sužinog, Tuomet kiaušė šoko ant Kazakevičiaus ir jį pradėjo draskyti. Bėg išgirdė triukšmą atbėgo jo šeimos nariai gelbėti. Tik subėgus daugiau žmonių pavyko kiaušė nuvyti. Kazakevičius buvo gerokai sužeistas, kuriam net reikėjo ir ligoninąjį ketelį dieną pagulėti.

Trumpai Iš Lietuvių Kolonijų

Mirė Nuo Žaidimų Izadore Mankus

Chicago, Ill.—Izidorą Mankų, 826 W. 34th St. smarkiai sužeidė gatvekaris. Nuvežtas į South Shore ligoninę jis pasimirė.

Bankietas Jaunuoliams

Philadelphia, Pa. — Trečia diena, spalio 12 dieną Philadelphia lietuvių rengia bankietą pagerbimui keturių jaunuolių, kurie dalyvavo Lietuvos olimpiadoj Kaune.

Bankietą rengia Lietuvių Profesionalų ir Biznierių Sąjūdas.

Laukiama Majoro S. Narušio.

Rochester, N. Y. — Sekmadieny, Spalio 9 dieną šioj kolonijoj įvyksta gėdulingas Vilniaus pagrobimo minėjimas. Iš Chicagos žada atvykti svečias iš Lietuvos majoras S. Narušis.

Užmuše Lietuvį.

Hartford, Conn. — Greitai važiuo automobilis parbloškė lietuvių Antomabio Pučkorių. Nuvežtas į ligoninę jis neatgavo sąmonės ir mirė.

Pramogos Binghamton, N. Y.

Sekmadieny, spalio 2 dieną, Binghamton, N. Y. Dailės Meno Ratelis turėjo pasekmingą rudeninį išvažiavimą.

Neužiugo ir vietinė ALT. Sandaros 64 kuopa turės savo pramogą dar po atviru dangum.

Jankams Pagerbti Graži Jubiliejinė Vakarienė

Brooklyn, N. Y.—Rugsėjo mėn. 25 d., sekmadienį, 7 val. vak., Walter's Inn, Centerport, L.I., N. Y., įvyko graži ir įspūdinga Jubiliejinė Vakarienė pagerbti Ievą ir Joną Jankus jų 25 metų vedybinių gyvenimo, Sidabrinių Vestuvių, sukaktuvių progą. Pirmininkavo J. Ambraziejus.

Vakarienė buvo suruošta pas Jubilato brolių Vladą Jankų, kuris Centerport'e turi gražų vasarnamį. Jubilatus pagerbti suvažiuo visi giminės, pažįstamieji ir draugai. Viso susirinko virš 50 žmonių.

Lietuvių Laivakorčių Agentų Suvažiavimas

Turiu garbės pranešti dėl visų Lietuvių Agentų Amerikoje, kad Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje Inc., 11 metinis susivažiavimas bus Spalio 17-tą dieną, 1938 metuose, Brooklyn, N.Y. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Salėje, 195 Grand Street, pradžia 10-tą valandą ryte.

VILNIAUS KRAŠTAS SENOVĖJE

(Iš Dainos apie Gediminą)

Kur dabar Neris sraunioji, Lyg sesulė vainikuota, Tartum juosta sidabruota Vilniaus miestą apvinioja. Ir apjuosia šydų šydais, Mėnesioje pražydas, Rumus, bokštus ir gėlynus,— Ten prieš šimtmečius septyniūs Ošė girios ir šlamėjo, Pasilenkdamas nuo vėjo, Prisiglausdamas kalnuos Supos saulės spinduliuos.

Ošė girios ir šlamėjo,— Tukstančiai aidų aidėjo. Urzgė, lojo, vaipės putės Kaip jaunamartės laputės. Ir vilką kaleno dantį Po kalnyną, po pakrantę. Nepatenkintas kaimynais Braidė stumbras tankumynais, Ant šernų ir elnių pyko, Ir su meškoms nesutiko,— Lyg žolės jis jiems gailėtus, Lyg miške jam maža vietos... Giesmininkų margapluksnų Kiek čiulbėjo po pauksnę,— Tartum kiekvienu šaka Gulė kėlės su daina! Tartum jura mėlyna Bubo Lietuva tada, Pasinėrusi miškuos, Kaip jurelė mėlynuos,— Neaprepiamai plati, Neapsakomai graži! Buvo Lietuva laisva.

Kviečiame visus dalyvauti. Joseph Ambraziejus, Pirmininkas.

Kunigaikščiai valdė ją.

Ji išaugo, išbujojo, Kai valdyti josios stojo Didis vyras, kurs vadinos Kunigaikštis Gediminas.

B. Sruoga.

Palandech's Travel Bureau

Folklore Radio Program Every Sunday from 1 to 2 P. M. Station WWAE — 1200 kilocycles

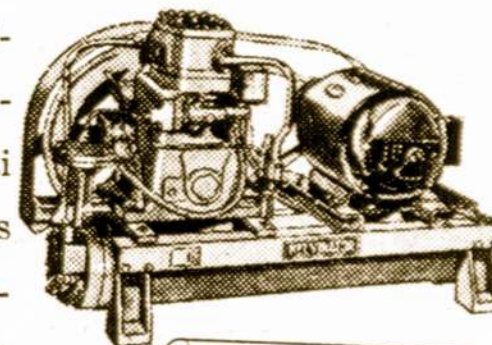
Keičia Vardus

Rytprusių spauda praneša, kad po vietovardžio suvokietinimo, dabar padarytas ir upių bei ežerų vardų pakeitimas. Šešupė dabar vadinama Ostfluss, Tilželės upė gavo dabar vardą Tilse, o Krutina — Krutiner Fluss. Be to, naujus vardus gavo ir kai kurios mažesnės upės bei ežerai.

Pabandykit Pasinaudoti Musų PILNU KOMERCINIŲ REFRIGERCIJOS PATARNAVIMU

Bučerns, Duonkepyklos, Kvietkininkai, Restoranai, Tavernės Grosernės, Delikatėsai ir kiti Krautuvninkai

Mūsų refrigeracijos inžinieriai maloniai sutiks pagelbėti jums išdirbti planus elektrikiniam šaldymui, ledaušams arba "Cold Storage". Neįmokėsite, nei jokios kitos abligacijos ant jų nebus uždėtos. MAŽAS ĮMOKĖJIMAS Klausk apie mūsų 24 Mėnesių mokėjimo planą.

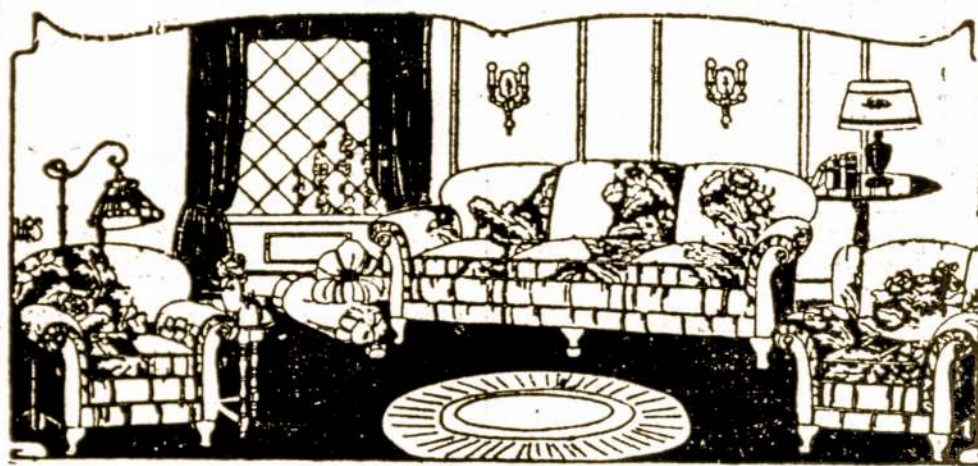

Pašauk Randolph 1200 Local 143, del PILNOS elektros refrigeracijos.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY 72 West Adams Street — RANDolph 1200, Local 143

\$25,000 Vertės rakandai, kurie buvo nupirkti iš Famous Corner Furniture Co. 2301 W. Roosevelt, bus parduoti už mažiau kaip pusę kainos.

2-DALIŲ PARLOR SETAS

\$17.50

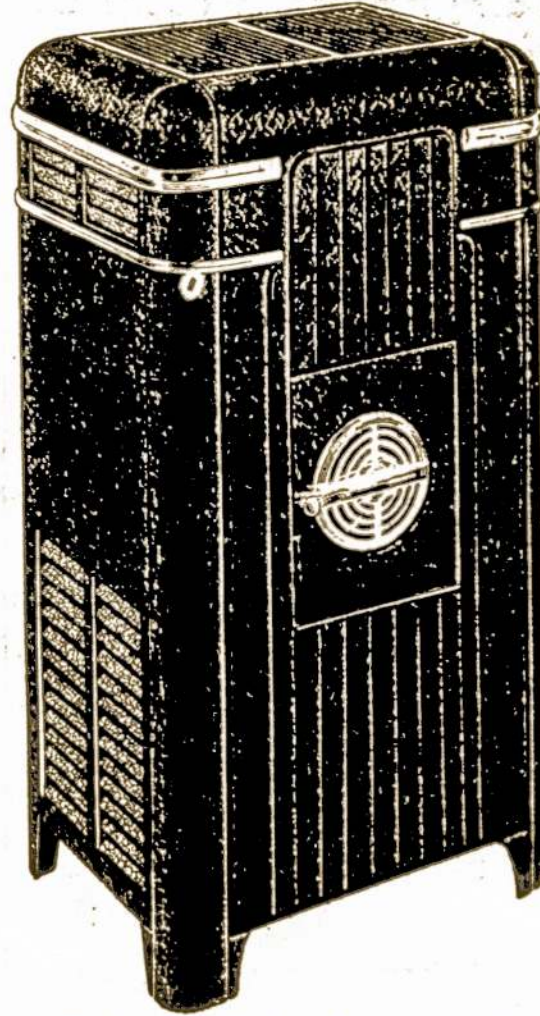
7-dalių Dining Setas — \$19.50

FAMOUS CORNER FURNITURE CO. uždaro savo duris ir pardavė Roosevelt Furniture Co. \$25,000 vertės staką už mažiau, kaip pusę jų vertės. Dabar Roosevelt Furniture Co. išparduoda už stebėtinai žemas kainas.

Roosevelt Furniture Co.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

Aliejaus Pečius (COLE'S HOT BLAST)

Tukstančiai alyvos pečių savininkų sako, kad nėra kito geresnio pečiaus kaip aliejaus pečius. Dabar jūs galit nupirkti \$49.00 vertės pečių už tik—

\$29.00

PILNĄ PASIRINKIMĄ RASIT

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. Yards 1546.

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai

Pabst Blue Ribbon ir Lengvi Užkandžiai

ST. LENZBERGIO UZEIGOJ

1435 W. 47th St.

Pusantrų bloko nuo Ashland

Kviečiami visi tautiečiai bile laiku, bile valanda.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public

Apdraudžia namus, rakančius, bižnūs, langus, automobilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mortgicjus, Leasus ir tt.

814 West 33rd Street Chicago, Illinois Tel. Calumet 6191

Englewood 5883-5840

P. CONRAD FOTOGRAFAS

420 WEST 63RD STREET Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

Phone Boulevard 7258 LIETUVIŲ ISTAIGA MONARCH

Wine and Liquor Store John Gaubas, Sav. 3529 So. Halsted St. Chicago, Ill

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ A. F. CZESNA'S BATHS

TURKISKOS, RUSISKOS SULFURINĖS VANOS IR ELEKTROS TREATMENTAI

Svediški Mankštinimai ir Elektros Masažas

Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisymo šalčio ir taip toliau, su elektriniais prietaisais — Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.

Mineralinės, sulfurinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuom galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

KAMBARIAI DEL PERGULĖJIMO

Moterių skyrius atdaras: Utarninkais nuo 8 ryto iki 12 v. nakties

1657 West 45th Street

Kampas South Paulina Street Phone Boulevard 4552

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 40—October 7.

VOLUME X

Birutė's Merry-Go-Round

Who's T. N. T.? Well folks, I'll tell you. It's DYNAMITE. What's Massachusetts got that Chicago hasn't got. — Mary?

Love can sure do wonders. Now take Foo Foo for an example.

I hear that Anne is foot-loose and fancy free these autumn days. For how long this time, Anne?

Ray Termentas was shiekking it up outside of Sandara's before rehearsal last Friday. We wonder for whom???

Birute is speculating on giving a dance at the Southmoor Hotel. Watch for further news.

We hear that Mrs. Miller is Mr. Miller's Charlie McCarthy.

Maybe we'll let you take the sister's part permanently as you do so well, Brooks.

When's the big day coming of, Emily?

I wonder what fish fries have that Helen Pech hasn't.

And then we hear that Venta has been rechristened — "Cuddles". Did some one nickname you that from experience Venta?

Although it is a long time 'till Spring rolls around again and Cupid's arrows start flying, there are a few couples taking advantage of the soft autumn breezes that we are now having. Isn't that right Millie and Eddie? Foo Foo and Esquire? Venta and Al?

The Gods have presented us with with fair damsels, Hypatia Punishka and Anne Gedmine.

Well folks, ammunitions running low so that's all for this time. See you next week. — T.N.T.

The INQUIRING REPORTER

QUESTION:

What type of hat do you prefer on a woman?

ANSWERS:

Mr. Anthony Pocius — composer: — I admire them all but my favorite hat is the one that resembles the one worn by Robin Hood.

Dr. M. Zilviti — dentist: — I prefer the small hats that are worn by women for they do not obscure the view.

Mr. W. Stankunas — photographer: — I like the nice round big hats that resemble the merry Widow type.

Dr. Anthony Zimontas — dentist: — I think that a woman should pick out her own hat and one that it is suited to her type of face.

Dr. P. Zilvitis — physician: — I like the cheapest hat you can buy. They buy a hat every week or so, so I think the cheapest hat is best from practical point of view.

'ROUND 'N 'BOUT

Don't forget to attend the

Vilnius Commemoration Day program on Sunday 9th, at 7:30 p. m., at the Chicago Lithuanian Auditorium.

Sandara's First District Will have a convention on Sunday, October 16th, in South Boston, Mass. There will be many delegates present.

Josephine Aleksa is now a Missus. We wonder what Lithuania has that America has not?

Massachusetts why is it that we don't hear from you???

Why is it Mr. Pocius finds such delight in playing Schubert's Serenade?

Farewell To All!

Monday Nite, October 3rd, the SLA. Branch No. 366 gave a surprise farewell party for one of its members, Albert Petrauskas. Al left Wednesday for Washington, D. C. where he will take up his new position with the government. We are all sorry to see Al leave Chicago but are doubly glad to know that Al is making rapid strides in the right direction.

The main event of the evening was a scavenger hunt with prizes for the winning couples, Frank Galzin, Ben Molis, Mary Barnett and Emily Vicas. Dancing, eating, drinking and making merry went on all evening and it was with a great deal of reluctance that the party finally broke up and said its final farewells to Al.

Anne Vicas and Ray Petrauskas were in charge of the arrangements for the evening.

Judge J. T. Zuris Says A Word of Thanks

Sandara's office has received from Judge J. T. Zuris following message:

M. Vaidyla,
814 W. 33rd St.

Now that the work of the Lithuanian American Olympic Committee has been completed and pronounced a success by not only American Lithuanians but the Lithuanian government as well, I feel that a word of gratitude should be expressed to all those who helped make a success of our venture.

I believe that all agree that we did good work toward establishing the best of relations between our Fatherland and the younger generation of Lithuanians here in America by sending this group of boys over. They will without doubt at all times be grateful to those who helped make their trip possible; when they carry on, as I am sure they will, the work which we started you and all who helped can always take pride in knowing that you did your part in the success of the Lithuanian American Athletic Association.

Therefore, on behalf of this

Skaitymai Moterims

Kaip Dabindavę Moteris Senovės Romoje?

Bandydas pagražinti savo veidą tur but prasidėjo nuo Jievos laikų. Senovės romėnų moteris vartojo ypatingą priemonę. Prieš einant gulti jos išmirkydavo duonos gabalus piene ir paskiau aplipindavo jais veidą. Rytmetį sudžiuvusią pluta nulupdavo nuo veido ir odą nuplaudavo šiltu pienu.

O kad veidas atrodytų raudonesnis, tai jį dažydavo arba masažuo davo rankomis. Visą kuną gi ištep davo visokiom alyvom.

Ne Sau, Ne Sau, Bet Diktatoriams

Vokietijos moteris susilaukusios kudio, paprastai sako: "Aš jį pagimdžiau Hitleriui." Atrodo, tarytum Hitleris būtų primityviškas dievas, kuriam viską aukautų.

Bet daugiausia kudioų pagimdo Lenkijos moteris, Paskiau seka italės. Diktatorinėse šalyse praktikuojama gimdy mo lenktniavimas, kad daugiau but kareivių.

Tegul Garnys Užmoka

Dabar Amerikos teismas turės išrišti painią problemą. Į San Francisco grįžo puošnus laivas, kuris plaukė aplink pasaulį. Kelionėje praleido keletą mėnesių. Beplaukiojant, pasazieriams gimė net aštuonias kudiokių.

Laivų kompanija dabar užsispyrė, kad tėvai užmokėtų už atvežimą naujai gimusių. Bet tieji teisinasi, jog kiek įsėsdami į laivą užmokėjo, tiek turi ir užtekti. Įdomu bus išgirsti ką teisme pasakys.

Norėjo, Bet...

Pereitam pavasary, 80 nuoš. Syracuse Universiteto studentų pareikalavo, kad būtų įvesti kursai apie vedybinį gyvenimą ir lyties klausimus.

Kuomet tuos kursus atidarė, tai klausytojų susirinko 52 ir visos merginos. Vyrų, tur but mano, kad jie viską žino.

Moterių Pareigos Pasunkėjo

Šiais depresijos laikais daugelis šeimynų yra priverstos užsilaikyti iš 30-50 dolerių į mėnesį. Tų pinigų vos teuztenka maistui, o kur butas, elektra, gasas ir kitokie reikalai? Moteris turi sukti galvą kaip išsiversti ir dar vaikus over. They will without doubt at all times be grateful to those who helped make their trip possible; when they carry on, as I am sure they will, the work which we started you and all who helped can always take pride in knowing that you did your part in the success of the Lithuanian American Athletic Association.

Padėtis nėra lengva ir toji moteris, kuri dar sugeba palaikyti namuose gerą upą, tikrai verta pagirim.

Association I want to express my sincere thanks for the help which you so generously gave.

Very truly yours,
Am. L. Athletic Ass'n,
John T. Zuris, Pres.

Mūsų Pačiu Reikalai

Tai Bent Namas

Sakoma, jog Pittsburghe jau išrinktas namas su užkaltais langais SLA. Centru, kuris bus perkeltas iš New Yorko.

Seniai jau Pildoma Taryba pageidavo centro su užkaltais langais, kad nariai nežinotų kas viduje dedasi.

Dideli Nuopelnai

Prancuzija, Anglija, Italija ir Amerika giriasi išgelbėję Europos taiką.

Tik vienai vargšei Čechoslovakijai niekas neatiduoda kredito už sutikimą paaukauti naziams turtingiausių savo valstybės dalių.

Jis Geriau Zino.

Sugrįžusio iš Lietuvos amerikiečio klausama ką jis ten matė. Taš gi atsako:

— Rodos viskas gerai; Lietuva progresuoja ir tvirtėja.

Šale stovinti vyrukas tuojau suriko:

— Nors aš ir nebuvau Lietuvoj, bet žinau geriau už tave, kad ten nieko nėra gero...

Pažanga Tik Dabar Atsirado

K. Jurgelionis apkrikštino savo vaikų "Pirmuoju Pažangos". Tur but jis dar negirdėjo, kad vajai susivienijime yra buvę ir pirmia, prieš jo atėjimą.

Nuramina Sąžinę

Amerikos lietuviai pristatė bažnyčių ir klioštorių vien tik dušios išganymui, bet nieko žymesnio nepadarė tautos išganymui.

Apie tuos reikalus mes tik pakalbam, padiskusuojam ir tuomi bandom nuraminti savo sąžinę.

Perspėjo

Nekaltų Bernelių dvasios komisija perspėjo Dr. A. L. Graičiuną laikyti toliau nuo merginų. Jis gi griežtai atsakė: "Senas vynas gražiame stikle visad maloniau gerti".

Taip, bet neužmirškim, jog stikle audros nesukelsi...

— Pypkius.

Garsiųjų Žmonių Papročiai

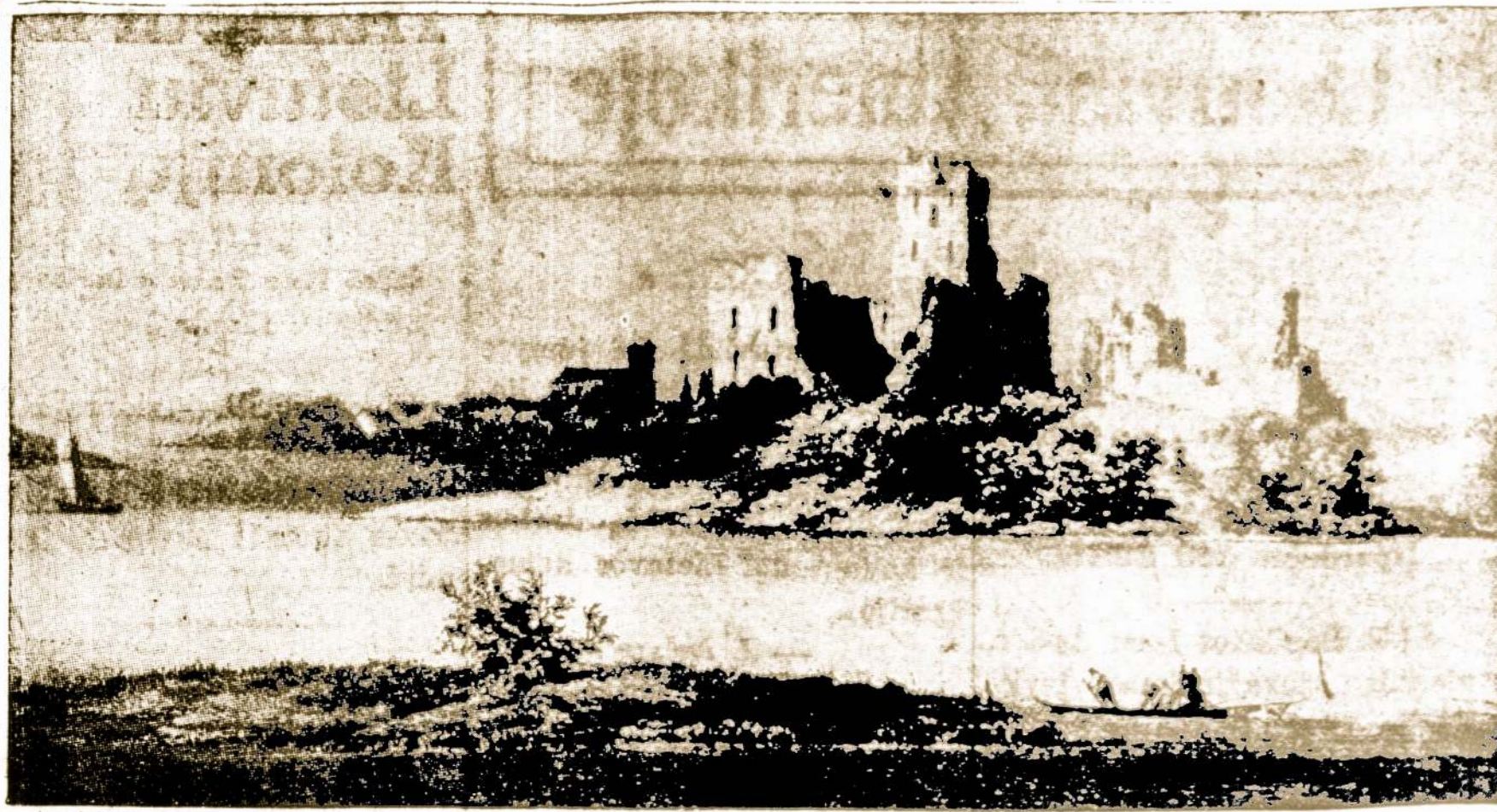
Japonijos cesorius turi ambiciją but didžiausiu miškų savininku. Vertė jo miško plotų siekia virš šimto milijono dolerių.

Stalinas yra neblogas dainininkas. Vakaris, savųjų tarpe, jis užtraukia baritonu įvairias liaudies dainas.

Portugalijos diktatorius neleidžia savęs fotografuoti. Iš viso tik pasisekė 5 reporteriams nutraukti jo atvaizdą.

Buvęs Anglijos premieras Baldwin pareiškė, jog bėgyje 40 metų jis nei sykį nesusibarė su savo žmona.

Anglijos karo ministeris Hores Belisha bijosi gėlių, nes tik, jog gėlės yra nelaimės pradžios ženklas.

Trakų Pilies Griuvėsiai, Okupuotoj Lietuvos Daly. Šioje Pilyj Gyveno D.L.K. Keistutis.

Chicagoje

Juoz. Balčiūnas Ragina Visus Kas Tik Gali Aplankyti Lietuvą

Draugiška Sutikusių Puota Sandaros Kliube

Tik ką grįžusiems iš Lietuvos p.p. J. Balčiūnams pereinam šėštadieny, Sandaros Kliube buvo surengtos draugiškos priimtuvės. Susirinko apie šimtinė draugų ir pažįstamų. Ponas J. Balčiūnas buvo atsivežęs iš Lietuvos "Valerijono lašų," cigaretų ir jais pirmiausia pavaišino susirinkusius, o šeiminkės po p. J. Andriulienės vadovybe patiekė skanią vakarienę.

Programą vedė "S." redak. M. Vaidyla. Trumpai kalbėjo: A. Zalatorius, B. Jakaitis, p-ni M. Zolpienė, M. Biekša, p. Ruta, Lubinas, J. Locaitis, K. Steponavičius ir kiti.

Ilgesnė kalbą pasakė pats p. J. Balčiūnas. Jis paragino visus kas tik gali aplankyti Lietuvą, pamatyti jos gražią gamtą ir pakvėpuoti tyru. oru. Lietuva pamažu progresuoja. Nors ukininkai turi mokėti nemažų taksus, tačiau jie šį tą gauna už tai.

Kiek vėliau "Pirmyn" choro grupė sudainavo keletą linksmų dainų. Pasikalbėjimai ir vaišės tęsėsi iki 1 val. nakties. —Buvęs.

Jubiliejaus Bankietas SLA. 134-tos Kuopos Buvo Pasekmingas

Rugsėjo 25 diena, Syrenos svet. įvyko gražus SLA. 134 kuopos jubiliejinis bankietas. Baigiant vakarieniauti kuopos pirmininkė ponia O. Biežienė pakvietė p. K. Katkevičienę vesti tolesnę programą. Kalbėjo Dr. S. Biežis, ponia F. Vitkienė, Dr. S. Jacobs, J. Vitkus, ponia E. Milerienė, S. Grišius, J. Gulbinienė ir kiti.

Pianistė Josephine Schulcaitė ir ponia O. Biežienė vykusiai ir žavėtinai išpildė muzikalę programą. Daug lietuviško jaunimo linksmosios lietuviškaj šokiais ir dainomis. Vakaras darė malonų įspūdį. Sveikinu kuopą už surengimą tokio vakaro.

Stasys Laukelis.

Priimtuvės J. Aleksai.

Apie vidurį šio mėnesio iš Lietuvos grįžta sandariečių veikėjas J. Aleksa. Jo priėmimui ruošiam draugiškas vakarelis, šėštadieny, spalio 22 diena.

Balsuotojų Registracija Šiam Pirmadieny

Visi balsuotojai, kurie nesate užsiregistravę, atlikite tai šiam pirmadieny, spalio 10 d. Gyvenantieji 57 precinkte, 11 Wardos galite užsiregistruoti Fellowship House, 833 West 33rd Place.

Plafeliuose visiškai nusaustas vienas nedidelis ežerėlis, kurio dugne po išdrenavimo jau statomi trobesiai.

— Plafeliuose visiškai nusaustas vienas nedidelis ežerėlis, kurio dugne po išdrenavimo jau statomi trobesiai.

Zvėryne

Vyras su žmona nuėjo į žvėryną. Moteriškė tuojau surinko:

—Eik čia pažiūrėti meškos!

—Bet man įdomiaus žvalgytis į beždžiones.

—Ach, tu tik apie save rūpinies!

Transjordanijos karalius Abdulla praleidžia liuosą laiką lošdamas šachmatais. Jis pasikviečia iš Europos smarkiausias lošikus ir su jais bando persitikrinti.

Skaitykit "Sandarą"

Persikėlė į Naują, Gražiai Įstaisytą Vietą

BRIDGEPORT CLOTHING CO.

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

Vasaros Pabaigos Proga Didelis Drapanų Stako Išpardavimas

Įvairių Madų ir Spalvų Siutai Laibiems ir Storiems Vyrams Visokios Mieros—nuo

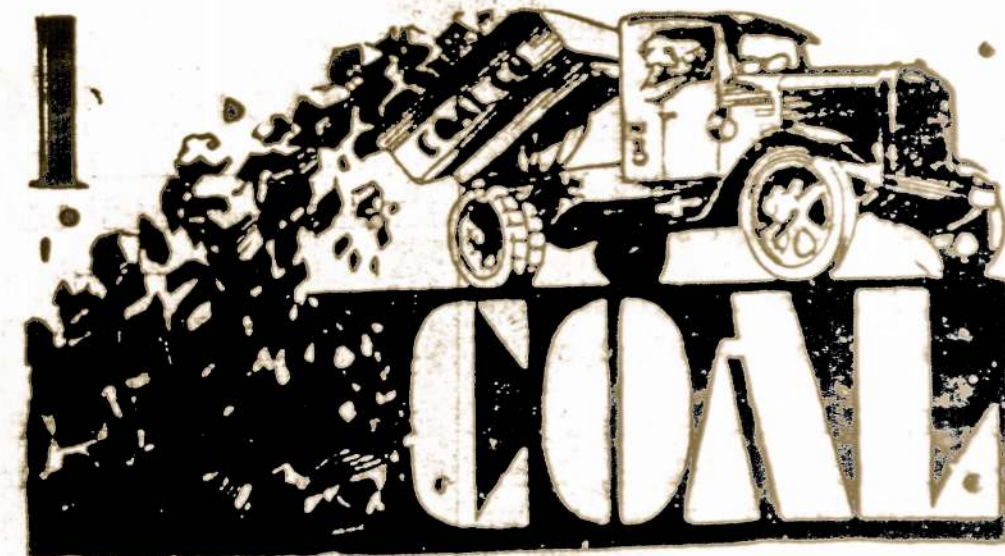
\$15.00

ir aukščiau

Taipgi turime kelinių, skrybėlių, marškinių ir t.t., kuriuos parduodame numazinta kaina Krautuvė adara pirmadieniais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v. vakaro. Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12 diena

KVIEČIA
PETRAUSKAS IR SUNUS

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užtaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

Lietuvių Kovos Su Lenkais Už Vilnių 1919-1920 Metais

Lietuviai Neatidavė Geruju Vilniaus, Savo Sostinės

Pradžia Lenkų Puolimų

1919 m., Spalio 11.—Kadiškiai. Spalių mėn., Lietuvai kaujantis su bermontininkais, lenkai pasižadėjo, jogei į Lietuvą nesiverš. Oficialiai lenkai tojo pasižadėjimo laikėsi, tačiau vietoj kariuomenės sudarė karines organizacijas "Strzelec Nadniemenskie" ir "Obrońa kresow," kad mus pultų. Kadiškiuose buvo "Dowodztwo Obrony kresow ziem Suwalskiej."

Toji organizacija surengė "sukilimą" Seinuose; taigi jai buvo pavesta toliau brautis į lietuviškas Suvalkijos sritis, pirmiausia užimant Kapčiamiestį. Surinktomis žiniomis buvo sužinota apie manomąjį lenkų puolimą, taigi jų planams išsikrikyti musiškieji puolė lenkus, kurio rezultate manomas prasidėti karinių organizacijų, vėliau kariuomenės remiamas, puolimas neįvyko.

Kaip Žuvo Majoras Ramanauškas Augustavo Giriose

Mjr. Ramanauško batalionas gavo uždavinį nustumti keleriojai gausingesnius lenkus. Uždavinį pavyko įvykdyti; bataliono štabas sustojo Perskilų kaime, o kuopos nužygiavo pirmyn. IX. 5 gauta žinia, kad į mūsų užnugarį prasiveržė kažkokios lenkų jėgos.

Mjr. Ramanauškas sutvarkė bataliono štabo apsaugą, kuri leido kuopoms tvarkingai pasitraukti, tačiau mjr. Ramanauškas pateka į nelaisvę. Lenkų 16 ulonų pulko 2 eskadrono vadas, sužinojęs, kad mjr. Ramanauškas vadovavo besipriešiniams lietuviams, biauariai jį iškeikė ir šovė iš revolverio. Sunkiai sužeistas mjr. Ramanauškas sugriuvo, bandė dar keltis, bet lenkų eskadrono vadas įsakė keliems lenkų kareiviams jį šauti ir patsai, be to, dar kartą šovė į sužeistąjį mjr. Ramanaušką. Vėliau mjr. Ramanauško kūnas pervežtas į Sasnava (Ma-

Mūsų vyriausybė, norėdama taikiu būdu baigti konfliktą su lenkais, pasiūlė derybas ir IX. 29 pasiuntė savo atstovus į Suvalkus. Nors lenkai ir sutiko derėtis, tačiau karo veiksmų nesulaikė. X. 3 jie puolė negausias Varėnos apylinkėse stovėjusias mūsų dalis ir savo gausingumu jas nubloškė.

Čia išgamos geležinkeliečiai užstatė agenais geležinkelio kelią ir dėlto į lenkų rankas pateko mūsų šarvuotas traukinys "Gediminas." Suvalkuose derantis ir žinant, kad sutarties vis vien nebus laikomasi, lenkams rupėjo laimėti laiką, kad būtų galima užimti Varėną ir tuo būdu neleisti mūsų jėgoms iš Suvalkijos pernesti prie Vilniaus, kurį pulti jau tuomet lenkai rengėsi.

Tasai sumanymas lenkams pavyko ir gen. Želigovskui Vilnių puolant mes nepajėgėm į ten pernesti savo jėgų.

Pasirodo Gen. Želigovskis

Suvalkuose sutartį pasirašydami, lenkai jau prieš tai rengė naują Lietuvos puolimą. Želigovskui duodama 1 lietuvių div., gana stipri kavalerija ir kitos padedamosios dalys, kad pultų Vilniaus kryptimi.

Kadangi pagrindinės mūsų jėgos buvo Suvalkijoje, Želigovskis gana lengvai nugalėjo den-

Varžytinės Del Vieno Vyriško Dar Vis Tebesitėsia

Ona Jočiūnienė Nemano Užsileisti M. Kemežionei

Detroit, Mich. — Tai jau nebe nauja istorija. Per visą vasarą dvi moteriškes palaikė karo stovį. Kada Ona Jočiūnienė atėdavo į "bendro fronto" balių, tai M. Kemežionė įprašydavusi komiteto, kad jos neįleistų. Buvo surengtas "Vilnės" piknikas. Važiuoja į jį Jočiūnienė, bet prie vartų sutinka sėryrą bolševikę Biliūnienę, kuri paklausė:

—Ko tu čia atvažiavai, liarmą sukelti?

Šiaip taip jėjo į pikniką, bet Kemežionė tuč tuojau pasislėpė. Kiek vėliau juodvi susitikio saliuone. Jočiūnienė tuojau suriko:

—Atiduok mano vyrą, o jei ne tai gražink 1000 dolerių, kuriuos aš ant jo išleidžiau...

Bet antroji užsigynė nežinanti kur jos "vyras" esąs. Kaimynai išskyrė jas ir neleido toliau ginčytis.

Visą "tribelį" tarpe jų sukėlė kavalerius J. Šreiberis — Andrius, nepaprastos išveizdos, bet perdaug "akvatnas" prie pinigų. Dabar jis dingio iš akių ir O Jočiūnienė išvyko jo įsekti į Penssyaniją.

"Sandaros" reporteriui jį iškilmingai pareiškė:

"Aš dar neužbaigiau reikalų ir kovosiu tol kol neatgausiu jo arba tukstanties dolerių...

—Apvynys.

KENOSHA, WIS.

Grįžo iš Europos Garsus Šokėjai p. p. J. Krenčiai

Pagarsėję pasauliniai šokėjai Jonas Krenčius, scenoje žinomas kaip Jacques Karré, su savo žmona viešėjo ukyje pas tėvus, netoli Kenosha. Jie tik ką grįžo iš Europos, šoko žymesniuose teatruose Londone, Paryžiuje, Briusely, Berlyne ir Kaune. Artistams Kaunas labai patiko savo moderniskumu, progresu ir žmonių vaišingumu. Taip jie pasakojo p. S. Bacevičiaus raštinėje ir Kenosha Evening News reporteriui.

Lietuvių Laimėjimai Prie Giedraičių

Lenkams Suvalkų sutartį su lauzius, ik lapkričio vidurio jie gana toli praslinko į Lietuvos teritoriją. XI. 17 pradėjo pulti Giedraičių ir Širvintų kryptimi (4 pėst. p., 2 kav.); pralaužę mūsų frontą veržiasi Anykščių ir Kovarsko kryptimis, 3 esk. išeina į mūsų užnugarį. Iki XI. 19 slenkama Ukmergės kryptimi ir pradėdama ją sulti. Musų puolimu lenkai sulaukomi, atsiimami Širvintai, Giedraičiai ir XI. 21 pasiekta linija, iš kurios XI. 17 būvome išmūšti. Širvintų—Giedraičių kautynės vienos ryškiausių, nes čia Želigovskiniškai buvo galutinai sugniužinti, o mūsų dalys, pakelta naujais, pradėjo veržtis pasiekum bėgančius lenkus Vilniaus link. Išimaisiusi Tautų Sąjungos kontrolės komisija griežtai paprašė sulaukyti karo veiksmus. Todėl, kaip ir po Radviliškio kautynių, ir čia mes negalėjome išplėsti pasiekto rezultato.

Sustojo Darbai Nash-Kelvinator Kompanijoj

Kenoshoje šiomis dienomis tapo visai uždaryta Nash-Kelvinator Co., automobilių dirbtuvė. Kompanija pareiškė, jog turi uždaryti dėl to, kad įvyko nesuipratimai su darbininkais Mat, Nash Co. uždarė Racine skyrių ir norėjo visas mašinas pervežti į Kenosha, bet Racine darbininkai pasipriešino ir mašinų neleidžia išvežti.

Milwaukee darbininkai, pritardami Racinečiams sustojo dirbė "bodies" dėl La Fayette automobilių. Koresp.

Skaityt "Sandara"

JUMORAS

Ne Dvynukės

—Šios dvi mergaitės taip panašios, kad atrodo dvynukės.

—Ne, jos tik lanko tą patį grožio saloną—"beauty parlor."

"Supratlyvas"

—Kaip tai galima? Tu išvedei mano dukterį vakare, o gražinai tik 8 valandą iš ryto!

—Matai, nakties laiku nenorėjau baladotis pas jus.

Taip Buna

Jie vaikščiojo ir jų akys susitikto. Atsisėdo jų lupos susi-

Susijaudino

Mergina pribėga prie policininko ir šaukia:

—Sulaikyk tą vyrą; jis norėjo mane pabučiuoti!

—Nesikarščiuokite taip; atsiras vyras, kuris neverčiamas pabučiuos jus,—atsakė policininkas.

Popiežius Pius XI nuo šėsių metų amžiaus rašo savo biografiją, kuri bus paskelbta tik po jo mirties.

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

MUZIKOS MOKYKLA

Lekcijos: Piano, Dainavim ir Abelnos muzikos.

A. P. Kvederas

Vedėjas. 6941 S. Clairmont Ave. Chicago, Ill.

SUGEDO RADIO — PAŠAUK

Tel. HEMlock 2343

MARQUETTE RADIO SERVICE

AL. ENDZIULIS, Sav. 5610 S. Maplewood Av. CHICAGO, ILL.

DVI MODERNISKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ZEMOS KAINOS.

Jucus Sister Restaurants

3241 So. Halsted Street
1608 West 47th Street
CHICAGO, ILLINOIS

L. M. Norkus

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prieto, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino — NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų. Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 W. 64th Street Tel. Hemlock 6240

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūncia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pašta 55c ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė — 75c. Knyga: "EALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

N. C. Krukonis & Co.

Parduodam ir mainom namus, lotus ir farmas. Apdraudžiam nuo ugnies namus, krautuves, rakandus ir krautuvių langus. Apdraudžiam automobilius papigintom kainom.

3251 So. Halsted St., Chicago
Tel. VICTory 1233

LOANS & INSURANCE
IN ALL ITS BRANCHES
Building Management
JOHN P. EWALD
REALTY COMPANY, Inc.
3236 S. Halsted St.
Phone CALUMET 4118

MARGUČIO RADIO PROGRAMAI

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:30 iki 10:30 p. m.

Sekmdieniais — 1:00 iki 2:00.

Atnaujinkit Prenumeratą Niekados nėra vėlu užsiprenumeruoti Margutį, bet atnaujinti prenumeratą reikia laiku. Siųskite dolerį per laišką del prailgimimo.

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGICIŲ IR TAKŠŲ KLAUSIME...

Turime Visokių Bargenų Namų Pirkėjams...

NOTARY PUBLIC INSURANCE IR PASKOLOS.

B.R. PIETKIEWICZ & Co.
MORTGAGE BANKERS

2608 West 47th Street
Tel. Lafayette 1083

Mušiai Ties Seimais

Seinų komendantas su 2 pėst. kuopom ir 1/2 gus. eskadrono laiko liniją: Tartokas—Juodoji — Ančia Pronskai—Mikašovka — Augustavo perkakas — Nemunas — Druskininkai. Prieš šias 2 kuopas lenkai turėjo gen. Falevičiaus brigadą ir apie 900 partizanų. VIII. 23 iš ryto lenkai užima Seinus (į lenkų pusę pereina musų kuopos vadas Bardauskas, įsakydamas savo kareiviams nesipriešinti).

Komendantura pasitraukė Zagarių link ir gavusi apie vieną 100 žmonių paspirties VIII. 24 7 val. 30 min. Seinus atsiima. Nepilnomis žiniomis nukauti 3 lenkų karininkai ir 45 kareiviai; musų pusėje 8 sužeisti. Lenkai kontr-atakuoja ir užima Seinus; komendantura atsitraukia Lazdijų link. Komendantura vėl Seinus atsiima (musų 2 nukauti ir 23 sužeisti). Tačiau lenkam pradėjus sulti abi musų kuopas, teko pasitraukti ir fronto vado įsakymu užimti Zagarių-Daržininkų liniją.

Kova Vilniaus Priemiesty 1920, Liepos 15, Jėtelinių kaimas. Sovietų rusams pradėjus lenkus spausti ir jiems numačius, kad Vilniuje neišsilaukysia, lenkų kar. atstovas pranešė, kad perleidžia Vilnių Lietuvos kariuomenei.

Musų 5 pėst. pulko ir kitų dalių skaidinimas vykstant geležinkelio, lenkai skaidinius apšaudė ties Kazimieravo dvaru. Lenkai nuvyti. Pavyzdys, kai Vilnių pasižadėję perleisti, tuo pačiu metu (nors bolševikų smarkiai mušami) neatitraukia savosios kariuomenės nuo geležinkelio. Lenkai čia neteko per 100 nukautų ir apie 200 sužeistų.

rijampolės apskr.), kur ir palaidotas.

Beržininkų-Druskininkų Operacija.

Norėdamas iš žemių apsupti Gardino rajone esančius bolševikus, lenkų kariuomenės vadovybė nutarė sulaužyti Lietuvos neutralitetą lenkų rusų kare, likviduoti musų pasipriešinimą ir ties Driskininkais persikelti per Nemuną į dešinę pusę, kad čia suduotų galutinį smugį bolševikų žemių-vakarų frontui.

Musų kar. vadovybė lenkų puolimo nelaukė, nes tikėjo, lenkai stengsis taikiu būdu baigti ginčą dėl sienos nustatymo, nes, derybos Kalvarijoj nutraukę, tuo reikalu kreipėsi į Tautų Sąjungą.

IX. 22 lenkų dvi pėst. divizijos ir dvi kav. brigados, kumštimi smogdamos, palyginti, lengvai pralaužė musų frontą ties Seimais, Beržininkais ir Kadišiais, nes musų jėgos buvo priverstos išimėtyti plačiame fronte.

Per šias operacijas mes turėjome didelius nuostolius: nukauti 2 karininkai ir 32 kareiviai, sužeisti 5 karininkai ir 98 kareiviai, į nelaisvę pateko 38 karininkai ir 1996 kareiviai.

Lenkai Atakuoja Varėną

Nors Lietuva ir buvo pareiškus savo neutralumą lenkų rusų kare, tačiau, to nebodami, lenkai pradėjo pulti ir Lietuvos teritoriją. IX. 23 jie atbloškė musų dalis ir ties Druskininkais persikėlė per Nemuną. Po nežymių su mumis susirėmimų ir rusams pasitraukus iš Gardino, lenkai pradėjo veikti prieš Varėnos stotį, kad perkirstų susisiekimą geležinkelio su Suvalkija.

Už Vilnių Ir Visos Lietuvos Saugumą

ATSILANKYKIT ŠIO SEKMADIENIO VAKARE LIETUVIŲ AUDITORIJON SVARBIU LIETUVOS REIKALU

ISGIRSITE DAUG IDOMIŲ DALYKŲ APIE VILNIŲ, KLAIPĖDĄ IR VISĄ LIETUVĄ.

Sekmadienio vakare, Spalio 9 dieną Chicago Lietuvos Auditorijoj įvyksta didžiulė demonstracija Vilniaus ir sykiu visos Lietuvos reikalui. Kiekvienam lietuviui bus įdomu išgirsti apie vėliausius įvykius Europoje ir kiek tas paliečia mūsų seną tėvynę. Ar Hitleris su lenkų pagalba puls Lietuvą? Ar tiems imperialistams bus užkirstas kelias ir ar Lietuva turės progos išvaduoti Vilnių?

Atsilankykite sekmadienio vakare į Lietuvos Auditoriją. Apart kalbų bus plati muzikali programa, pritaikinta Spa-

lio 9 diena. Dainuos chorai, solistai ir pasirodys gyvieji vaizdai; mūsų kovų už laisvę. Visų iškilnių pradžia 7:30 valandą vakare. Dalyvaus taip pat ir čechų tautos atstovai.

Visi mes trokštame, kad Lietuva būtų nepriklausoma ir kad ji išvaduotų savo sostinę Vilnių. Šį troškimą laiks nuo laiko turime pareikšti viešai, skaitlingose demonstracijose ir minėjimuose. Tegul Lietuvos priešai ir draugai žino, jog Amerikoje yra virš milijono lietuvių, kurie visomis išgalėmis gins savo tėvų krašto teises ir nepriklausomybę.

Sitokiais balsiais mes kviečiame jus atsilankyti šio sekmadienio vakare į Lietuvos Auditoriją. — M. V.

A. Valašimas Grįžta Iš Londono; Manė Kad Kils Karas

Gavome pranešimą, kad p. A. Valašimas, kuris išbuvo Anglijoj keletą mėnesių kaip General Motors kompanijos atstovas, spalio 5 dieną įsėdo į laivą "Normandie" ir plaukia į Ameriką.

Savo laiške, rašytam rugsėjo 25 dieną, jis sako: "Grįžtu į Ameriką, nes tik čia galima nuo karo pasislėpti." Bet karas visgi neįvyko, nors visi manė, kad įvyks.

"Pirmyn" Choro Konceras

Pereitam sekmadieny, Sakalų svetainėj įvyko "Pirmyn" choro koncertas. Žmonių atsilankė neperdaugiausia, bet programa buvo įvairi.

Lankėsi Maj. S. Narušis, Svečias iš Lietuvos

Trečiadieny po pietų, "Sandaros" redakciją atlankė keletas garbingų svečių. Lietuvos Konsulas Chicagoj, p. P. Daužvardis supažindino mus su atvykusiu iš Lietuvos majoru S. Narušiu, kuris atvežė Clevelandan Dr. V. Kudirkos biustą ir pripuolamai užsuko Chicagoj.

Sykiu su jais lankėsi ir p-ni Jieva Trečiokienė, Anelė Lelešienė — iš Newark, N. J. ir p-ni Emilija Senušienė iš Brooklyn, N. Y.

Amerikos Lietuvaitės Juzės Aleksūtės Romansas Kaune

Šiomis dienomis motina iš Chicago pasiuntė Kaunam tokią telegramą: "Sveikinam ir siunčiam kuogeriausius linkėjimus Jums abiems. Tegul jus gyvenimas buna laimingas ir saulėtas." Gavėja šio telegramo yra Josephina Aleksutiūtė-Misiurėvičienė.

Nuvykusi šią vasarą su savo tėvu J. Aleksa, jauna Josephina sutiko Metropolio viešbuty, Kaune gražų vyrą, atsargos karininką, bet dabar tarnaujantį finansų ministerijoj. Ir, žinoma, įsimylėjo. Už kelių dienų ji rašo motinai: "Mamyte miela, jis man labai patinka ir aš už jo tekėsiu; į Ameriką daugiau negrįšiu." Išspradžių, nei tėvas, nei motina nenorėjo sutikti. Bet įsimylėjusių neperkalbėsi ir juodu apsigėdė Kaune. Josephina dabar žada baigti medicinos mokslą Lietuvoj, o sekančią vasarą aplankys Chicagoj su savo vyru. T.

SLA. 6-to Apskričio Konferencija Atidėta

Apskričio sekretoriaus p. K. J. Semaška praneša, jog eilinė konferencija, kuri turėjo įvykti spalio 9 dieną, atidedama iki spalio 23 dienos. Vieta—Gramonto svetainėje, 4535 So. Rockwell St., Chicago, Illinois.

Ch. Lietuvių Auditorija Dabar Atsistoja Ant Savo Kojų

AUDITORIJOS ŠEIMININKAIS PASILIKTŲ "BONDHOLDERIAI"

Kaip Ištikro Bus Atliktas Perorganizavimas?

Pastaromis dienomis tapo paleista visokių paskalų apie Chicago Lietuvos Auditoriją. Tie žmonės, kurie pirmiau bandė su SLA. pinigais pasiimti tą auditoriją ir buvusiems savininkams — draugijoms nieko nepalikti, dabar pamatė, kad jų pastangos nueina niekais, pradėjo gąsdinti visuomenę, buk auditorija perimanti į svetimtaučių rankas.

Tas nėra tiesa. Auditorija dabar perorganizuojama taip, kad jos savininkais pasiliks bondholderiai. Jie gaus po vieną šerą naujoji korporacijoj nuo \$100 vertės bonų, kuriuos jie buvo pirkę.

Kadangi svetimtaučiai turi tik 23 nuoš. bonų, tai jie negalės čia tapti šeiminkais arba kontroliuoti perorganizuotą auditoriją. Jei bent patys lietuviai per apsilėidimą ar nepaisymą užleistų viską kitiems.

Žinoma, perorganizavimas nepanaikins visų skolų. Nemo-kėtų takų su pabaudomis pasiliks apie \$16,000. Kitokių išlaidų prisidės apie \$9,000. Tuos pinigus teks sukelti naujai korporacijai. Bet visgi auditorijos namas yra vertesnis negu tiek ir bile kur bus galima užtraukti paskolą.

— F. K.

Susilaukė Sunų

"Sandaros" kaimynams pp. A. Venckams garnys atnešė sveiką ir gražų sunų. P-ni S. Venckienė yra savininkė "Sylvia Beauty Parlor", o pats A. Venckus pasižymėjęs muzikas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI

CHICAGO IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Avenue YARds 4908

PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street BOUlevard 4089

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKAS
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

A. PETKUS
1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

Lietuvių Moterų Piliėčių Lyga Rengia Pramogą

Lietuvių Moterų Piliėčių Lygos susirinkimas įvyko trečiadieny, rugsėjo 28 d., Sandaros salėje. Susirinkimas nebuvo labai skaitlingas, iš ko-kios priežasties, nežinoma. Išduoti įvairūs raportai.

Buvo nutarta rengti linksmą šokių vakarėlį su dovano-mis, šeštadieny, Spalio 15 d., Sandaros Svet., 814 W. 33rd St. Pradžia 7:00 val. vakare. Įžanga tikrai 25 centai.

Komisija susideda iš darbščių moterų kaip tai: pirm. M. Zolp, vice-pirm. P. Bužienė, narės: Burbienė, Neniškis, Strisko ir Vyšniauskienė. Bus ir užkandžių priruošta. Komisija kviečia visus atsilankyti ir paremtį šią organizaciją.

Po susirinkimo buvo užkandis, kurias p-nia Janušauskienė aukavo, ir visos smagiai laiką praleido šnekučiuodamos.

Stella Wodman, Koresp.

Teisėjui J. T. Zuriui Kainavo \$1,000.

Pasiuntimas Chicago lietuvų sportininkų į Kauną teisėjui J. T. Zuriui kainavo apie tukstantis dolerių.

Du J. Vitkaus Paveikslai Parodoj

Žinomas Chicago lietuvų biznierių J. Vitkus buvo įstątes du savo paveikslų į dailininkų parodą Gage Park Fieldhouse, 55 ir Western ave.

Išvyksta Washingtonan

Žinomas Chicago lietuvių orchesteros vedėjas ir Birutės choro narys Al. Petrauskas šio mis dienomis išvažiavo Washingtonan užimti valdžios darbą.

Pirmadienio vakare burs draugų jam surengė išleistuves "Sandaros" svetainėj.

Bankietas Maj. S. Narušiu

Ketvirtadieny, spalio 6 dieną Del Prado viešbuty įvyko bankietas susipažinimui su svečiu iš Lietuvos majoru S. Na-

Phone Yards 2040

DR. S. WEISSEL

SPECIALISTAS
Akių, Ausų Nosies ir Gerklės Akiniai pritaikomi specifiskai Ofiso Valandos:

Nuo 12 iki 1 diena ir 7 iki 9 vak. Nedėlioj pagal Susitarimą
756 W. 35th Street CHICAGO, ILL.

Tel. Austin 5323

Res. Tel. Cicero 5744w
Akys Išegzaminuojamos Stiklai Pritaikomi

Dr. J. H. Yorke

OPTOMETRIST
5958 West Roosevelt Road Chicago, Illinois
Cor. Austin Blvd. & Roosevelt Rd.

ADVOKATAI

Phone Central 1824

A. A. SLAKIS

LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street Kambarys 1230 Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS

LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St. Chicago, Illinois

Namų Tel. Keystone 5286

CLEMENT J. SVILOV

LIETUVIS ADVOKATAS
33 No. La Salle St. Phone Central 1840 Chicago, Ill.

Telephone YARDS 1001

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS
4631 South Ashland Ave. Res. 6515 S. Rockwell St. Telephone REPublic 9723

OLIS IR VASALLE

ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308 Vakaris tik Ketvirtadieniais 3252 So. Halsted St. Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5 Vakaris: Penedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9 Telefonas Canal 1175 Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL

Attorney and Counsellor at Law (Lietuvaitė—Advokatas)
134 No. La Salle St Chicago, Kambarys 1308 Tel. Randolph 0332 Vakaris namuose
6710 So. Campbell Avenue

Tel. Prospect 1012.

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI
6322 So. Western Ave., Chicago VALANDOS:
Penedėly, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6. Subatjoj nuo 12 iki 6.
Res. Tel. Republic 5047.

Bankietą surengė Lietuvos Vaizbos Butas, kurio pirmininku yra M. Narvidas. Publikos atsilankė virš šimtinės.

Muitinėj

Valdininkas apžiuri keliau-

tojo pasą ir sako: —Taip, Tamsto: pasas tvar koj, bet kaip įrodysit, kad šį moteriškę yra jusų žmona? —Labai lengva. Per visą kelionę ji tik viena kalbėjo.

SKAITYK 'SANDARA'

PUIKI LIETUVIŠKA UŽEIGA

Do Drop Inn

Povilas Gurskas, Savininkas

3300 So. Halsted St.

Chicago

GERAS ALUS IR KITOKI GERIMAI — JAUKI VIETA

Tiesiog iš Statinės: Be Paipų—Be Koilų—Be Tankų
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI.

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS

LIETUVIS DENTISTAS
3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday

LIETUVIAI DAKTARAI

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS
2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone PROspect 1028

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd Street CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Nedėlioj ir Seredoj pagal sutartį Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St. Tel. Canal 0706

Phone Canal 3122

DR. GEO. I. BLOŽIS

DENTISTAS
2201 West 22nd Street CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8 Rez. 8342 So. Marshall Ave. Phone Beverly 1868

Res. Tel. Prospect 3785

DR. J. J. ŠIMKUS

DENTISTAS
1821 S. Halsted St. Telefonas Canal 0257
Vak.: 9:30—12; 1—5 ir 6—8 CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
10758 So. Michigan Ave. ROSELAND-CHICAGO, ILL. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Phone Prospect 1012

DR. STANLEY JAKUBS

DENTISTAS
6322 So. Western Ave. CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 iš ryto iki 8:30 vakare

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytas
1 iki 8 val. po pietų
6 iki 9 val. vakaris.
Sakmadieniais: 9 iki 12 val. rytas
Ofisas:
1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

YARDS 4787

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Namų Tel: Prospect 1990

Phone VICTory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

Phone LAFayette 8016

Dr. Alex. J. Shimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
4300 S. Fairfield Ave. CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: Atdara visą dieną — 24 valandų Patarnavimas

YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare Seredoj pagal sutartį.

Phone YARDS 5921

DR. BERTASH

756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-5; 6:30-11 Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061

Dr. Joseph Kella

Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutartį.

Ofiso Tel. Victory 3387

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienas ir — 7 iki 9 vak. Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak. Rez. 6504 So. Artesian Avenue Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare Antradieniais ir 3 iki 9 vak.

Antanas M. Phillips

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

3307 Lituania Avenue

Phone Yard 4908

(Buvusi A. Masalskio Įstaiga)

Phone Prospect 3242 Day & Night Service

PAVLAVICIA UNDERTAKING CO., Inc.

L. RECK'AS, Embalmer

Complete Funeral For \$75.00

6823 So. Western Ave. Chicago, Illinois